

EUROPA-PARLAMENTET

2004

2009

Landbrugsudvalget

FORELØBIG
2004/2129(INI)

17.9.2004

UDKAST TIL UDTALELSE

fra Landbrugsudvalget

til Udvalget om Konstitutionelle Anliggender

om Parlamentets holdning til udkast til traktat om en forfatning for Europa
(2004/2129(INI))

Rådgivende ordfører: Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf

PA_Leg

BEGRUNDELSE

På det landbrugspolitiske område har Europa-Parlamentet længe måttet kæmpe for at blive medbestemmende. Siden den fælles landbrugspolitik startede for næsten et halvt århundrede siden har Europa-Parlamentet og dets Udvalg om Landbrug og Udvikling af Landdistrikter kun været involveret som høringsinstans. Rådet af landbrugsministre kan endnu den dag i dag se bort fra Europa-Parlamentets mening og uden nogen form for demokratisk kontrol råde over knap halvdelen af Unionens budget.

Dette demokratiske underskud har i hele årtier umuliggjort nødvendige reformer og været årsag til store kriser for folkesundheden, miljøet og dyrebeskyttelsen. BSE-krisen ville ikke have fået et så katastrofalt omfang, hvis Parlamentet dengang som led i den fælles beslutningsprocedure havde været inddraget i forebyggelses- og bekæmpelsesforanstaltninger.

Europa-Parlamentet og navnlig Udvalget om Landbrug og Udvikling af Landdistrikter har aldrig kunnet leve med dette demokratiske underskud. Uofficielt har det ofte tilkæmpet sig en slags medbestemmelsesret over for Rådet ved at forsinke sine udtalelser og forhandlinger med Kommissionen. Det må betegnes som positivt, at medbestemmelsesrettighederne siden Amsterdam-traktaten i det mindste har kunnet udøves inden for miljøbeskyttelse, fødevarerikkerhed og forbrugerbeskyttelse. Men den fælles landbrugspolitik med sine mægtige virkemidler i form af markedsordninger samt investerings- og indkomststøtte kontrolleres endnu ikke af den eneste EU-institution, der er demokratisk legitimeret i kraft af direkte valg.

Først med Det Europæiske Konvents forfatningsudkast er der blevet stillet mere demokratisk legitimation i udsigt. Dette skete trods heftig modstand fra visse medlemsstater, som frygtede reducerede nationale indtægter fra EU-budgettet. Men nu omfattes alle landbrugspolitiske principbeslutninger af EP's medbestemmelsesret. I bestemte spørgsmål, navnlig fastsættelse af kvoter, priser og kvantitative begrænsninger, betyder forfatningsudkastet imidlertid en forringelse i forhold til den nuværende situation. I disse spørgsmål skal Rådet nemlig træffe afgørelse uden Europa-Parlamentets deltagelse. På den måde er kompromisresultatet af regeringskonferencen i Bruxelles et skridt i den rigtige retning, men betyder stadig ikke nogen omfattende medbestemmelsesret.

Et temmelig stort minus ved Bruxelles-kompromiset er stadig væk, at man i del III, artikel III-123 fuldstændig uændret har ladet de formål med den fælles landbrugspolitik, der blev fastlagt for et halvt århundrede siden, gå igen i forfatningsteksten. De står i dag i modstrid med den landbrugspolitik, som i mellemtiden er blevet revideret flere gange, og giver ingen nye impulser til den absolut nødvendige specifikke fremme af landdistrikternes økonomi samt integreringen af miljøpolitikken og dyrebeskyttelsen. Det er heller ikke hensigtsmæssigt at behandle den fælles landbrugspolitik adskilt fra landdistrikternes udvikling og forbindelserne med udviklingslandene og andre handelspartnere.

Ordføreren konstaterer derfor, at det kompromis, der er opnået i forbindelse med forfatningsteksten, betyder fremskridt med mangler, som skal afhjælpes fremover. Men disse mangler sætter ikke spørgsmålstegn ved den store succes for europæisk integration i den fælles forfatning. Tværtimod bør Parlamentet under den kommende ratifikationsproces gøre alt for at gøre borgerne bevidst om, hvilke fremskridt det konkret betyder for dem, at forfatningen vedtages. Den fælles landbrugspolitik var og er en grundpille i europæisk integration og vil blive ved med at være det, såfremt den udadtil kommer til at stå for retfærdige internationale handelsforbindelser med hensyn til fødevarer og råstoffer samt indadtil tager de nye udfordringer op, hvad angår landdistrikternes udvikling og et økologisk, økonomisk og socialt bæredygtigt landbrug. Med hertil hører det navnlig, at vore ressourcer udnyttes miljøskånsomt, at vore landbrugsbedrifter forbliver økonomisk levedygtige, at landbrugsprodukterne stilles til forbrugernes rådighed til rimelige priser, og at landbrugspolitikken er acceptabel for både landmændene og hele samfundet.

FORSLAG

Landbrugsudvalget opfordrer Udvalget om Konstitutionelle Anliggender, som er korresponderende udvalg, til at indarbejde følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

1. glæder sig over, at Europa-Parlamentets medbestemmelsesret er blevet udvidet til de fælles markedsordninger for landbruget samt de andre bestemmelser, der er nødvendige for at leve op til den fælles landbrugspolitik formål; kræver dog, at de særlig i artikel III-230, stk. 2, og artikel III-231, stk. 3, resterende mangler med hensyn til medbestemmelsesret på landbrugsområdet afhjælpes i forbindelse en fremtidig revision af forfatningstraktaten;
2. beklager i den sammenhæng i høj grad, at spørgsmål, som hidtil har krævet høring, navnlig fastsættelse af kvoter, priser og kvantitative begrænsninger i henhold til artikel III-231, stk. 3, nu bestemmes af Rådet alene uden Parlamentets deltagelse; anser dette for at være kontraproduktivt i betragtning af den mærkbare tendens i forfatningstraktaten til at reducere det demokratiske underskud; gør i den forbindelse Rådet opmærksom på, at Europa-Parlamentet inden for sin lovgivningskompetences rammer så vidt muligt rent indholdsmæssigt vil fastlægge betingelserne for reguleringen af de i artikel III-231, stk. 3, nævnte spørgsmål; gentager sit krav om, at spørgsmål, som hidtil krævede høring og i forfatningstraktaten indtil videre på landbrugsområdet, særlig i artikel III-231, stk. 3, betragtes som omfattet af Rådets forordninger hhv. afgørelser, i fremtiden kun må kunne henhøre under Kommissionens gennemførelsesbeføjelser, når Parlamentet og Rådet i forvejen har overdraget den sådan beføjelse i kraft af en retsakt vedtaget efter den fælles beslutningsprocedure;
3. påpeger, at den fælles landbrugspolitik formål, jf. artikel III-227, står i et modsætningsforhold til Den Europæiske Unions mål, som de formuleres i artikel I-3; mener også af den grund, at det er absolut påkrævet, at den fælles landbrugspolitik formål ajourføres, så der tages højde for den seneste udvikling inden for denne politik og især dens multifunktionelle rolle i forhold til landmændene selv, udviklingen i landdistrikterne, miljøet og forbrugerne;
4. mener, hvad angår den fælles landbrugspolitik formål, at følgende tekst vil være hensigtsmæssig:

"Den fælles landbrugspolitik har til formål:

- a) inden for Den Europæiske Union at støtte et multifunktionelt og miljø- og landskabsvenligt landbrug, som fremmer den biologiske mangfoldighed, sørger for rationalisering af landbrugsproduktionen via en fornuftig udnyttelse af den tekniske udvikling samt fremmer den bedst mulige anvendelse af produktionsfaktorerne, især arbejdskraften
- b) at sikre landbrugs- og landdistriktbefolkningen levevilkår, der tåler sammenligning, samt en rimelig indkomst, især ved iværksættelse af en politik for landdistrikternes udvikling og ved en forhøjelse af de individuelle indkomster for de i landbruget

beskæftigede personer

- c) at regulere og stabilisere markederne samt at afvende kriser
 - d) at sikre forsyningerne
 - e) at sikre forbrugerne rimelige priser på landbrugsvarer
 - f) at fremme landbrugsprodukternes og fødevarernes kvalitet og sikkerhed.";
5. glæder sig over afskaffelsen af den sondring mellem obligatoriske og ikke-obligatoriske udgifter, der hidtil har eksisteret i budgetsammenhæng og hidtil hovedsagelig vedrørte landbrugsområdet; dette betyder en mærkbar udvidelse af Europa-Parlamentets budgetbeføjelser.